
ÚVOD

Predkladaná monografia integruje najnovšie a aktualizované poznatky týkajúce sa manažmentu domácej ošetrovateľskej starostlivosti a zároveň reaguje na trendy vývoja tejto formy starostlivosti. Vychádzajúc zo súčasných poznatkov danej problematiky získaných štúdiom a praxou, je v monografii spracovaný manažment starostlivosti o pacienta v jeho prirodzenom sociálnom prostredí, so zameraním sa na vybrané aspekty a problémy súvisiace s poskytovaním domácej ošetrovateľskej starostlivosti v kontexte manažmentu domácej ošetrovateľskej starostlivosti ako celku. Monografia rešpektuje všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré vytvárajú podmienky na optimálne fungovanie domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

Cieľom monografie je prispieť svojím obsahom k rozšíreniu a prehĺbeniu poznania domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Monografia je určená predovšetkým odborníkom v oblasti komunitného ošetrovateľstva, ale aj ostatnej odbornej verejnosti.

Manažment domácej ošetrovateľskej starostlivosti je špecifický v závislosti od historického vývoja, vzdelávacieho systému, finančných možností, ako aj v závislosti od spoločenských požiadaviek. Neustály rozvoj v medicínskych a ošetrovateľských odboroch prispieva k tomu, že pacientom je v ich prirodzenom, alebo aj v inom, sociálnom prostredí poskytovaná kvalitná starostlivosť na vysokej odbornej úrovni. Aj napriek modernizácii zostáva jedným z najzávažnejších celosvetových aktuálnych problémov bezpečnosť pacientov, ktorá je považovaná za jeden z hlavných indikátorov vyspelosti spoločnosti. Zvyšovanie bezpečnosti, ale aj ochrany zdravia pri práci má dôležitý hospodársky význam, pretože riešenie otázok súvisiacich s bezpečnosťou a ochranou zdravia na pracovisku prináša optimalizáciu pracovného prostredia, zvyšuje dôveru zamestnancov, prináša zníženie strát a vyššiu produktivitu, efektívnosť, ale aj kvalitu práce. Hygienické opatrenia sa v domácej ošetrovateľskej starostlivosti považujú za prioritné z hľadiska prevencie vzniku infekcií a v tejto súvislosti aj vzniku komplikácií, ktoré ohrozujú pacienta. Svoje miesto a opodstatnenie v domácej ošetrovateľskej starostlivosti má aj edukácia, ktorá prispieva k zlepšovaniu, resp. udržiavaniu kvality života pacienta, jeho rodine, blízkym a zároveň má minimalizovať alebo zabraňovať neefektívnej eskalácii nákladov. Domáca starostlivosť o ženu je spojená najmä s reprodukčným vekom ženy a dominantu predstavuje najmä starostlivosť o tehotnú ženu, rodičku a šestonedielku spolu s dieťaťom. Realizácia ošetrovateľskej starostlivosti u detí v domácom prostredí pomáha predchádzať úzkosti z neznámeho prostredia počas hospitalizácie dieťaťa, prispieva k väč-

šej psychickej pohode dieťaťa aj rodičov a zároveň predchádza aj nozokomiálnym nákazám. Ošetrovateľské aktivity u seniorov v domácom prostredí sú zamerané na špecifické problémy staršieho veku a smerujú predovšetkým k zachovaniu a udržaniu optimálneho zdravotného a funkčného stavu, k prevencii ochorení a k znižovaniu negatívneho vplyvu ochorení na zdravotný stav seniora, k získaniu nezávislosti a sebestačnosti, a tiež k zlepšeniu kvality života. Riešenie starostlivosti o zdravie ľudí patriacich k znevýhodneným skupinám patrí v súčasnosti k aktuálnym témam všetkých medicínskych odborov, vrátane domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

Monografia je výsledkom úsilia a záujmu erudovaného autorského kolektívu, ktorého členovia významnou mierou prispeli k jej kvalite. Autori jednotlivých kapitol sa podieľajú v rámci svojej profesionálnej činnosti na vedecko výskumnej a pedagogickej činnosti v odbore ošetrovateľstvo a zaoberajú sa okrem iného aj problematikou domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

Vyjadrujeme presvedčenie, že odborná verejnosť privíta vydanie ďalšej publikácie týkajúcej sa problematiky domácej ošetrovateľskej starostlivosti ako mimoriadne aktuálnej sféry a diskutovanej oblasti zdravotníctva, ktorá vystupuje do popredia v kontexte so znižovanými nákladmi na zdravotnú starostlivosť.

Autorský kolektív podieľajúci sa na tvorbe tejto monografie vyjadruje poďakovanie prof. Mgr. Kataríne Žiakovej, PhD., vedúcej Ústavu ošetrovateľstva Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine Univerzity Komenského v Bratislave, za všestranné, systematické a odborné vedenie. Poďakovanie patrí aj Mgr. Kataríne Trnkovej, odbornej zástupkyňi PADOS v Nových Zámkoch za cenné rady v oblasti praktickej činnosti agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Autorský kolektív zároveň ďakuje recenzentkám prof. PhDr. Darji Jarošovej, PhD. a doc. PhDr. Gabriele Vörösovej, PhD. za pripomienky a návrhy, bez ktorých by táto monografia nebola úplná.

Mária Kožuchová